

Evaluatierapport Utrecht aan de Nijl

17 september 2006

www.UtrechtaandeNijl.nl

Inhoudsopgave:

---

1. Inleiding **4**

---

2. Evenement en opzet evaluatie **6**

---

3. Uitwerking per thema **8**

- A. Wijkbewoners*
  - B. Jongeren*
  - C. Kinderen*
  - D. Wijkorganisaties*
  - E. Ondernemen*
  - F. Cultuur*
-

4. Productie **24**

---

5. Conclusies en aanbevelingen **26**

---

1. Inleiding

Stichting Utrecht aan de Nijl (UadN) zet zich actief in om de sociale samenhang in de wijken van Utrecht te versterken. Daarbij is de bevordering van een gevarieerd leef-, woon en werkmilieu het belangrijkste aandachtspunt. Dit kan worden bereikt door initiatie en organisatie van projecten en activiteiten die bijdragen aan de verbetering van de leefbaarheid, kwaliteit en het imago van de woon- en werkomgeving.

Dialoog tussen bewoners en ondernemers

Stichting Utrecht aan de Nijl initieert en werkt samen met buurtbewoners en partners in de wijk op de volgende deelterreinen:

- Werken en Ondernemen
- Wijk en Buurt
- Kunst en cultuur

Utrecht aan de Nijl helpt een dialoog te laten ontstaan tussen bewoners, instellingvertegenwoordigers en ondernemers via het organiseren van onder meer debatten en een ontmoetingsevenement 'Utrecht aan de Nijl', waarin bovengenoemde aandachtsgebieden de revue passeren. Bewoners, ondernemers en instellingen ontmoeten elkaar, raken op de hoogte van elkaars behoeften, wensen en irritaties. En komen zodoende tot gezamenlijke initiatieven die bijdragen tot de verbetering van de woon- en werkomgeving van de wijk.

In september 2005 heeft Utrecht aan de Nijl het eerste evenement georganiseerd bij de Prins Clausbrug. Op 17 september 2006 is bij de Prins Clausbrug in Kanaleneiland het tweede ontmoetingsevenement georganiseerd. Ook werkt UadN regelmatig samen met andere partijen om haar doelen te bereiken. Zo is er samen met de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU) en het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) op 21 mei 2006 een cultureel jongerenevenement in het winkelcentrum de Rijnbaan georganiseerd.

Een lange termijn doel is het vervaardigen van een checklist op basis van de opgedane ervaringen bij de verschillende evenementen in verschillende wijken. De stichting is nog niet zo ver gevorderd, ondanks de opgedane ervaringen, dat zij een dergelijke checklist reeds zou kunnen uitgeven waar een ieder gebruik van zou kunnen maken.

Langs deze weg een bijzondere woord van dank aan de vele (vaak vrijwillige) medewerkers, buurtbewoners, organisaties. En aan de subsidiënten -Gemeente Utrecht, Oranjefonds, Portaal, Bo-ex en Mitros- van het evenement van september 2006.

Robert Ramdas
voorzitter

2. Evenement en opzet evaluatie

De doelstelling van Stichting Utrecht aan de Nijl voor de wijk Kanaleneiland is:

Kanaleneiland als diversiteitshaven voor kunst en cultuur, onderwijs, wonen en bedrijvigheid. Een bruisende wijk die in harmonie en samenhang floreert met zijn bewoners, bewonersorganisaties, ondernemers, instellingen en organisaties.

Geoperationaliseerd naar het evenement van 17 september 2006 streefden wij naar:

Een groot ontmoetingsevenement door het platform Utrecht aan de Nijl, waar de wijk zoveel als mogelijk zelf verantwoordelijkheid voor het succes draagt. Een evenement met een gevarieerd aanbod langs verschillende thema's en onderwerpen. Van muziek, theater, rap, beeldende kunst, dans, beatbox, opera, film, sport en spel. Iedereen uit de wijk wordt uitgenodigd aan de activiteiten (na aanmelding) deel te nemen en het gratis evenement te bezoeken.

Dit evaluatie verslag is uitgewerkt langs de volgende thema's:

- Wijkbewoners
- Jongeren
- Kinderen
- Wijkorganisaties
- Ondernemen
- Cultuur

Bij elk thema komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Doelstellingen
- Doelgroep
- Meewerkende organisaties
- Voorbereidingen en het proces
- Uitvoering en samenwerking
- Behaalde resultaten

Om te komen tot deze evaluatie zijn aan de hand van evaluatievragen de bevindingen opgetekend van: doelgroepvertegenwoordigers en van de overige meewerkende organisaties. De conclusies van deze gesprekken en bevindingen zijn door het bestuur van Utrecht aan de Nijl in deze evaluatie verwerkt.

Dit evaluatieverslag wordt afgesloten met conclusies, aanbevelingen en een actiepunt betreffende het evenement van 17 september 2006.

3. Uitwerking per thema

a. Wijkbewoners

Doelstellingen

Het evenement:

- Betreft bewoners bij de opzet en programmering;
- Biedt laagdrempelig vermaak. Laat wijkbewoners kennis maken met verschillende vormen van kunst en cultuur;
- Moet programmatisch interessant en herkenbaar zijn;
- Wordt met de inzet van tenminste 100 vrijwilligers georganiseerd;
- Dient minimaal 1.600 bezoekers te trekken;
- Faciliteert ontmoeting en samenwerking van (actieve) buurtbewoners;
- Draagt bij aan de samenhang in de wijk;
- Heeft een stedelijke uitstraling en trekt ook bezoekers van buiten Kanaleneiland aan.

Doelgroep

Als deelnemer en bezoeker primair gericht op alle inwoners van Kanaleneiland en secundair op de inwoners van de aangrenzende wijken, de stad Utrecht en verder.

Meewerkende organisaties

- Nederlandse Moslim Omroep (leiding en presentatie)
- Bewonersorganisaties (debat en optreden)
- Wijkraad (advies en debat)
- Welzijnsorganisaties (organisatie en debat)
- Kerken (debat)
- Actieve bewoners uit de wijk (organisatie en debat)
- Verzorgingstehuizen (kooptreden)

Voorbereidingen en het proces

Teneinde de doelstellingen te verwezenlijken is er in een vroeg stadium contact gezocht met de wijkbewoners en bewonersorganisaties. Bewust wilden wij juist deze groepen betrekken bij de voorbereidingen en programmering van het evenement. Niet alleen om de wensen en behoeften van de bewoners als uitgangspunt van de programmering te gebruiken. Maar ook, waar mogelijk de bewoners zelf te laten (helpen) programmeren.

Uitvoering en samenwerking

De programmering had als centrale thema: ontmoeting. Om dit concreet te maken hebben we tijdens het evenement een lunchdebat voor (actieve) bewoners georganiseerd. Een maand voor het evenement is er een bijeenkomst belegd om dit lunchdebat vorm te geven. Hiervoor zijn verschillende bewonersgroepen (ongeveer 200 adressen) aangeschreven en uitgenodigd mee te debatteren. De opkomst (28 personen) viel tegen. Suggesties voor onderwerpen die de deelnemers van het debat op hun inschrijfformulier hebben aangegeven zijn verwerkt in stellingen voor die dag. In samenwerking met het wijkverzorgingstehuis Huize Transwijk, is er een senioren gelegenheidskoor samengesteld. Die onder leiding van een koordocent (UCK) een optreden hebben verzorgd.

Resultaten

Het evenement bood vermaak aan ruim 2400 bezoekers. De reacties van de bezoekers en actieve buurtbewoners waren goed en men gaf aan tevreden te zijn met het resultaat. Op de dag zelf waren voldoende buurtbewoners actief als vrijwilliger. Een enkeling bemande een standje of eetkraampje.

Het programma was divers en sprak bezoekers van verschillende culturen en leeftijden aan. Zonder dat er specifieke metingen zijn verricht viel het de organisatie op dat, vergelijking met het evenement van 2005 de bezoekers langer op het festivalterrein bleven. Ook werd meer interactie tussen het publiek geconstateerd. Dit werd mede mogelijk gemaakt door een gewijzigde ruimtelijke opstelling.

Het (autochtone) seniorenkoor, met een Hollandse repertoire, viel geweldig in de smaak. Huize Transwijk vond het leuk en zinvol om mee te werken. De interactie tussen jongeren en de optredende senioren vormde een goede aanvulling in het programma. De seniorenkoor kreeg na dit optreden een aanbod voor een optreden op het Stadsfeest van de gemeente Utrecht van 2 januari 2007.

---

b. Jongeren

Doelstellingen

- Jongeren betrekken bij het evenement (opbouw, programmering en debatten);
- Het evenement als stageplek dienst laten doen;

- Jongeren de kans bieden om onder begeleiding samen te leren werken (met elkaar en met professionals in de culturele en sociale sector).

Doelgroep

Jongeren tussen de 10 en de 22 jaar. Zowel deelnemers als publiek.

Meewerkende organisaties

- Diensten Desk Utrecht (opbouw en catering)
- De wijkalliantie (het jongerendebat)
- NMO (leiding jongerendebat)
- UCK (Plankenkoorts)
- ROC ASA (optredens)
- Politie Utrecht – het MP-team

Voorbereiding en proces

De Diensten Desk Utrecht (DDU) werd ingeschakeld voor de opzet van het evenemententerrein. Via het DDU werkten ook andere onderwijsinstellingen (Utrecht Zuid College en Vader Rijn College) mee. DDU richt zich op het intensiveren van de samenwerking tussen bedrijfsleven en onderwijs in de vorm van praktijkprojecten. DDU nam als facilitaire opdracht aan; "het assisteren bij de opbouw, aankleding en afbouw van het festival terrein, het maken van een foto- en videoreportage, het verzorgen van lunchpakketten, snacks en drinken voor de bouwers, het verzorgen van de uitgebreide lunch voor het lunchdebat en het drukken van T-shirts voor alle medewerkers van Utrecht aan de Nijl".

· Jongerendebat

Het jongerendebat had als thema: jong zijn in Kanaleneiland en alles wat daar bij komt kijken.

Om het debat inhoud en uitstraling te geven is Esther-Clair Sasborn, presentatrice van het jongerenprogramma 'Wat Nou!?' van de radio-omroep NMO, gevraagd om het debat te leiden. De rappers van de in Utrecht bekende rapgroep 207 zijn eveneens gevraagd of zij mee wilde debatteren en de bezoekende jongeren te betrekken bij het gesprek. Daarnaast is contact opgenomen met de wijkalliantie. Deze organisatie heeft ook speciale projecten voor jongeren, zoals Blend it, waarvan een pilot is geweest met het ROC in Kanaleneiland. Zij zijn gespecialiseerd in het activeren en ondersteunen van jongeren in sociale projecten. Met hen en de jongeren samen, zijn de stellingen van het debat

geformuleerd. Voor het debat had de wijkalliantie hun eigen achterban in Utrecht uitgenodigd. Alsmede de voorzitters van de jongerenafdelingen van de Utrechtse politieke partijen en de voorzitter van de MBO-studentenvakbond.

- Programmering

Jongeren die deelnamen aan het talentontwikkelingsproject "Plankenkoorts" van het Utrechts Centrum voor de Kunsten kregen de gelegenheid om op het podium hun talenten te laten zien, evenals de winnaars van de talentenjacht van het ROC ASA. Van deze enthousiaste jongeren was een gedeelte woonachtig in Kanaleneiland of zat op een school in Kanaleneiland.

- Marco Polo team

De Utrechtse politie biedt jongeren in Kanaleneiland, die dreigen het slechte pad op te gaan, een nieuwe start door ze te laten meewerken in het zogenaamde Marco Poloteam (MP-team.) Onder begeleiding van politieagenten surveilleren de jongeren in de wijk en werken zij mee aan de veiligheid in het winkelcentrum. In overleg met de politie hebben we besloten om het MP-team in te zetten tijdens het festival. Het MP-team verricht kleine toezicht taken (bijv. bij het springkussen), ontvangt gasten en deelt informatiefolders uit. Deze taken zijn van tevoren duidelijk besproken, omdat het een speciale groep jongeren is, die extra begeleiding vereist.

Uitvoering en samenwerking

- Diensten Desk

Ruim 50 leerlingen waren betrokken bij de uitvoering van het festival. Een ieder had een taak en er was voldoende begeleiding door betrokken docenten. Toch deed zich een knelpunt voor. Afgesproken was, dat er een team van 30 leerlingen twee dagen zouden helpen met de opbouw van het festivalterrein onder begeleiding van acht professionele tentenbouwers. Tijdens de opbouw bleek dat de groep leerlingen te groot was om iedereen voldoende persoonlijke aandacht te geven bij de taakuitvoer. Hierdoor moest er veel energie worden gestoken in het blijvend motiveren van de leerlingen. De samenwerking met De Dienstendesk Utrecht is goed verlopen.

De cateringonderdelen verliepen uitstekend. Zowel de leerlingen, als de organisatoren en de deelnemers waren erg enthousiast hierover. Ook de decoraties die de leerlingen hadden gemaakt zijn goed ontvangen.

Op de dag zelf gaf het rondhangen van de leerlingen backstage, veel onrust en was de begeleiding onoverzichtelijk. Daar moet in de toekomst zorgvuldiger mee om worden gegaan.

De actieve voorbereidingen gingen pas vlak voor de zomervakantie van start. Hierdoor had DDU weinig productieve tijd en konden zij pas vanaf 1 september echt beginnen. Desalniettemin verliep de planning, communicatie en het nakomen van afspraken naar wens. Mede dankzij een gedreven contactpersoon van DDU.

· Jongerendebat

Het jongerendebat verliep succesvol. Er waren ruim zestig jongeren aanwezig bij het debat. Door de vlotte manier van presenteren en de inbreng van de rappers van rapgroep 207 bleef de discussie 'levendig'. De bezoekende jongeren discussieerden over jong zijn in Kanaleneiland, de problemen en irritaties in hun wijk, maar ook over oplossingen en positieve initiatieven.

· Programmering

De optredens van de jongeren van Plankenkoorts verliepen erg goed. Verschillende jongeren toonden hun talent aan het publiek in een drie kwartier durende show. Veel jonge artiesten namen hun eigen achterban mee, wat zorgde voor een gemengd publiek. Van de talentenjacht van het ROC-ASA was er één rapgroep die optrad. Veel van de winnaars van de ROC-talentenjacht waren of niet beschikbaar of nog op vakantie toen het programma definitief werd.

· Marco Polo team

Het MP-team heeft zijn taak goed vervuld. Ze hebben geassisteerd bij het springkussen, de panna-voetbalkooi, hebben het 35 koppen tellende hoogbejaarde zangkoor uit de bus geholpen en voorzien van koffie en thee. De Utrechtse politie heeft met de inzet van het MP-team laten zien dat (probleem)jongeren uit Kanaleneiland, met de juiste begeleiding, in staat zijn om een positieve bijdrage te leveren in hun eigen wijk.

· Resultaten

In totaal hebben ongeveer honderd jongeren actief meegewerkt aan festival Utrecht aan de Nijl. Zij waren ofwel betrokken als leerling-bouwer, als leerling-cateraar, als leerling-reportagemaker, als leerling-designer, als leerling-beveiliging/toezichthouder, als leerling-gastvrouw/heer, als

vrijwilliger of als artiest. Naar schatting zijn nog eens 650 jongeren bereikt met een uitgebreid en veelzijdig podiumprogramma, met activiteiten zoals een Panna Knockout Voetbaltoernooi en met een succesvol jongerendebat over jong zijn in Kanaleneiland.

---

c. Kinderen

Doelstelling

- Een leuk aansprekend evenement voor kinderen uit Kanaleneiland in hun eigen leefomgeving organiseren;
- Kinderen uit Kanaleneiland laten kennis nemen en genieten van dingen die structureel in de wijk ontbreken en waar behoefte aan is. Zoals theater, muziektredens en dieren.

Doelgroep

Kinderen van 4 tot 12 jaar uit de wijk Kanaleneiland

Meewerkende organisaties

- Doenja Dienstverlening
- Youth For Christ (YFC)
- Basisschool de Kaleidoskoop

Voorbereiding en proces

De 2 programmeurs hebben een divers programma voor de kinderen samengesteld. Enkele activiteiten zijn uitbesteed aan de meewerkende organisaties, om de betrokkenheid bij het evenement te vergroten en hun eigen achterban mee te nemen. Tevens met de bedoeling dat zij in de toekomst zelfstandig soortgelijke activiteiten kunnen opzetten. Over de kinderactiviteiten was snel consensus met de meewerkende organisaties en het voorbereidende proces liep soepel en doelgericht.

Uitvoering en samenwerking

Er was een kinderboerderij gehuurd met meer dan 75 dieren. Dit trok heel veel kinderen, het was constant druk bij de dieren. De kinderen mochten de dieren aaien, vasthouden (onder begeleiding) en een ritje maken op een ezel. Ook het springkussen was erg populair bij de kinderen. Tevens was er een ijskraam ingehuurd waar kinderen tegen een sterk gereduceerd tarief een ijsje konden kopen.

Youth For Christ plaatste een Panna Knock Out kooi, waar verschillende Panna (voetbal) wedstrijden in zijn gehouden. Er was veel, ook publieke, belangstelling voor de Panna. Er zijn ook speciale meidenrondes gehouden.

In een speciaal voor kinderen ingerichte tent is twee keer de interactieve theatervoorstelling "De Koningin komt naar Kanaleneiland" van Plum en Puddingh gespeeld. Beide voorstellingen trokken 50 tot 60 kinderen. Tijdens de voorstelling, die speciaal voor het evenement was aangepast, hebben kinderen geholpen 'het bezoek van de koningin aan Kanaleneiland' voor te bereiden. O.a. met het instuderen van dansjes en liedjes en het bakken van poffertjes. Het was voor veel kinderen de eerste keer dat ze een theatervoorstelling zagen. De kinderen hebben heel enthousiast gereageerd.

In de activiteitentent organiseerde Doenja Dienstverlening workshops speciaal voor meiden. Een kookworkshop waar ze smoothies maakten, een buikdansworkshop en een Thai-boks workshop. Doorlopend konden ze henna tatoeages laten zetten. De workshops zaten allemaal vol (12 tot 25 meiden per workshop) en de reacties van de meiden waren erg enthousiast. De wijze waarop deze tent was afgezonderd, bood veiligheid voor de meiden en resulteerde in een ongedwongen sfeer.

Basisschool de Kaleidoskoop was aanwezig met een kraam voor o.a. schminken en ballonnen, hun kraam had veel aanloop. Zij gaven achteraf aan erg enthousiast te zijn over het evenement en blij te zijn er bij betrokken te zijn geweest.

Resultaten

Een groot gedeelte van de bezoekers waren kinderen en zij hebben zich goed vermaakt en actief deelgenomen aan de activiteiten.

---

d. Wijkorganisaties

Doelstelling

- Het evenement zorgt voor samenwerking tussen de verschillende wijkorganisaties;
- Het evenement versterkt het netwerk van de organisaties en actieve buurtbewoners;
- De wijkorganisaties worden actief betrokken bij de programmering;
- Het evenement zet de organisaties aan tot het zelf organiseren van evenementen in de wijk.

Doelgroep

Alle organisaties in de wijk Kanaleneiland en actieve buurtbewoners. Hieronder een opsomming van de wijkorganisaties waarmee gesprekken hebben plaatsgevonden:

Platform Marokkaanse Jongeren Utrecht, Migrantenvrouwen stichting Al Amal, Buurtvaders Kanaleneiland Zuid, Stichting Annifer, Comeback, Vereniging Huiseigenaren Kanaleneiland, Huurdervereniging Kanaleneiland, ISKB, Werkgroep Samen Leven, Buurtpastoraat, Moskeeën, Wijkraad Zuidwest / werkgroep Imagoverbetering, , Politie / Marco Polo team, The Mall/YFC, Doenja Dienstverlening, Doenja Kinderopvang, Streetcornerwerk, Powerbike.

Andere organisaties zijn aangeschreven of via de bestaande netwerken geïnformeerd.

Meewerkende organisaties

Organisaties die een deevenement van Utrecht aan de Nijl hebben georganiseerd:

- The Mall/ YFC heeft een panna-kooi bij het evenement geplaatst en een panna knock-out toernooi georganiseerd.
- Het meidenwerk van Doenja Dienstverlening heeft een succesvol meidenprogramma georganiseerd met workshops buikdans, koken en Tai-boxen.
- Streetcornerwerk heeft een voetbaltoernooi georganiseerd tijdens het evenement.

Op de dag zelf hebben zij hun programma onderdeel wegens persoonlijke omstandigheden van de betrokken medewerkers niet kunnen uitvoeren.

- De Marokkaanse Ouderenraad Kanaleneiland verzorgde een kraam waar Marokkaanse koekjes en muntthee verkocht werden en hielp bij

het opruimen van het festivalterrein.

- Alle andere organisaties hebben in ieder geval bijgedragen door het evenement te communiceren naar hun achterban / doelgroep.

Vorbereiding en proces

Na de vaststelling van de datum van het evenement is UadN van start gegaan met gesprekken met de organisaties. Door de late start van de voorbereidingen van het project (en zomervakantie), was een goede planning lastig. De gesprekken over het invullen van programmaonderdelen zijn gevoerd door de organisatoren. De minder concrete gesprekken zijn gevoerd door de leden van het regieteam (delegatie van het bestuur van UadN) die reeds bekend waren met de diverse aanspreekpunten.

Uitvoering en samenwerking

Het komen tot samenwerking was niet altijd even makkelijk. Van de (benadering)gesprekken zijn korte gespreksverslagen gemaakt zodat de gemaakte afspraken vastgelegd werden. Een aantal organisaties gaf meteen aan, om hun moverende redenen, niet mee te willen werken. Een deel gaf in eerste instantie aan mee te zullen werken en trokken zich na de vakantie terug of kwamen hun afspraken niet na. Ook bemerkten wij een spanning tussen (individuele) vrijwilligers en welzijnorganisaties. Enkele vrijwilligers haakten af in de uitvoering met als argument dat er welzijnswerkers zijn die voor het geplande werk betaald worden. Ook haakten vrijwilligers af omdat zij bij eerdere evenementen (niet door UadN georganiseerd) vervelende ervaringen hadden opgedaan i.v.m. hun veiligheid.

Er is kennelijk toch te weinig gecommuniceerd waardoor partners zich hebben teruggetrokken. Dit werd mede veroorzaakt door de tussenliggende vakantie, waarin veel mensen slecht te bereiken waren. Hierdoor was het enthousiasme om mee te doen minder geworden en werden de besproken plannen niet concreet gemaakt. Met de organisaties die wel mee werkten zijn veelal samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Dit werd door de partijen als een heldere werkwijze ervaren.

Resultaten

UadN is ontstaan vanuit het ideaal dat dit evenement voor en door de wijk moest zijn. Het was nu onvoldoende vanuit de wijk gedragen. De noodzaak tot samenwerking in de wijk wordt onvoldoende beleefd. Tevens merken wij een gebrek aan initiatief bij de zelforganisaties. Er wordt in eerste instantie enthousiast geregeerd op het initiatief om een een

tweede editie van het evenement in de wijk te organiseren, maar deze bijval zorgt niet voor veel inzet om het initiatief te helpen realiseren vanuit de organisaties. Door het snel verwaterde enthousiasme en de passieve houding van de organisaties moest hier door de stichting meer tijd en energie in worden gestoken dan gepland. Dat is door de vrij late start en de vakantie niet altijd even goed gelukt. Ook na deze evaluatie zullen verdergaande gesprekken gevoerd moeten worden om hierover meer duidelijkheid te krijgen (zie ook hieronder).

De organisaties die mee hebben gewerkt aan het evenement waren enthousiast over de programmering en de opkomst. Opvallend was dat ook de leden van de organisaties die niet (meer) meewerkten het evenement wel bezochten en over het algemeen enthousiast reageerden.

---

e. Ondernemen

Doelstelling

- Ondernemerschap stimuleren en activeren (ook kleinschalig in de wijk);
- Verbindingen tot stand brengen tussen ondernemers onderling en tussen ondernemers en bewoners uit de wijk;
- Matchen van vraag en aanbod naar stageplaatsen;
- Instanties, zoals de Kamer van Koophandel en de Rabobank, een platform bieden om laagdrempelig in gesprek te geraken met de bewoners uit de wijk.

Doelgroep

- werklozen, banenzoekers, potentiële ondernemers en zoekers van stageplaats (voornamelijk jongeren);
- ondernemers uit de wijk.

Meewerkende organisaties

- Wijk in Bedrijf Westflank
- Kamer van Koophandel Utrecht
- Programma Ga Ondernemen
- Rabobank Utrecht-Nieuwegein
- Gemeente Utrecht (Bureau Zelfstandigen)
- Partners in Nieuw Ondernemerschap PNO
- People's Point
- ROC – ASA

- Ondernemers in Kanaleneiland
- Centrum Internculturele Studies van de HKU

Vorbereiding en proces

Er is samen met de meewerkende organisaties een speciaal programma ontwikkeld, gericht op ondernemers in de wijk Kanaleneiland. De organisaties deden dit redelijk zelfstandig en de rol van UadN was vooral faciliterend en coördinerend. De voorbereidende overleggen liepen gestructureerd.

Het organiseren van een ondernemersprogramma moest ondernemers stimuleren en activeren. UadN heeft als standpunt dat het werven en activeren van(uit) de eigen doelgroep, van belang is om het ondernemersprogramma te doen slagen. Cijfers van de Kamer van Koophandel wijzen uit dat in 2005 een groot deel van de 5000 starters uit de regio van allochtone komaf zijn. Door samen te werken met partijen die zich specialiseren in het werken met en voor allochtone ondernemers, hebben we getracht deze doelgroep te bereiken. Via PNO/People's point zijn de Marokkaanse en Turkse ondernemersverenigingen betrokken bij de opzet. People's Point heeft een bijdrage geleverd aan de algemene organisatie, o.a. door ondernemers te activeren om deel te nemen aan de bazaar. Ook heeft People's Point actief geworven onder allochtone ondernemers.

Uitvoering en samenwerking

Voor het bazaargedeeelte en voor de eettentjes op het evenementterrein is het grootste deel van de detailhandel en horeca ondernemers in Kanaleneiland benaderd. Zij konden tegen een zeer geringe vergoeding een kraampje tijdens het evenement bemensen. De ondernemers hebben allemaal een brief gekregen die persoonlijk ter hand is gesteld door een lid van de regiegroep. Dit bezoek is gevolgd door een tweede bezoek om de interesse te peilen. Indien de ondernemer aangaf geïnteresseerd te zijn, werd er verder contact opgenomen. Ondanks deze persoonlijke aanpak was het vrij lastig om voldoende kraampjes bemenst te krijgen. In de week voor het evenement kreeg UadN nog twee afzeggingen (een Turkse slager en een ijscoman), wegens een brand in de winkel en een sterfgeval in de familie. Er zijn nog wel vervangers voor deze eetkraampjes gevonden, maar hierdoor waren de Marokkaanse ondernemers oververtegenwoordigd, waardoor het multiculturele beeld wat wij voor ogen hadden minder zichtbaar werd.

Resultaten

De organisatie van de diverse deelprojecten verliep op de dag zelf goed. Alles was van tevoren geregeld en doorgenomen. Juist de combinatie van vermaak en inhoudelijke informatie was voor de ondernemersorganisaties een reden om mee te doen. De debattent was constant gevuld. Hoewel dit op momenten deels afhankelijk was van het programma-aanbod op het centrale podium. De debatten zelf liepen wat moeizaam, ondanks de gemoedelijke sfeer die er heerste. De kraamhouders waren tevreden over de getoonde belangstelling.

Achteraf waren de reacties van de meewerkende organisaties wisselend. Organisaties zoals People's Point die gewend zijn om met allochtone ondernemers te werken hadden geen al te hoge verwachtingen en waren zeer tevreden met de belangstelling. De Kamer van Koophandel echter gaf achteraf te kennen dat ze de geleverde inspanning te hoog vonden t.o.v. de resultaten. Vooral het debat wat zij georganiseerd hadden kreeg niet veel belangstelling van de doelgroep.

Ongeveer 30 mensen hebben hun naam achtergelaten als belangstellende. Er zijn 12 plannen ingeleverd voor de ondernemerswedstrijd. Wethouder Marka Spigt (economie) overhandigde als juryvoorzitter de prijs aan de winnaars. De winnende potentiële ondernemer had een projectplan geschreven voor een subsidiebeleid voor kunst en cultuurdeelname. De meewerkende organisaties worden zelf verantwoordelijk gesteld voor het vervolg op de ondernemerswedstrijd. People's Point heeft aangegeven graag verdere samenwerking met Utrecht aan de Nijl aan te gaan op het gebied van scholing en activering van allochtone ondernemers.

---

f. Cultuur

Doelstelling

- Het evenement zorgt voor een cultureel divers en aansprekende programmering. Bewoners uit Kanaleneiland maken kennis met verschillende kunst- en cultuurvormen;
- Het evenement biedt een podium aan (amateur) kunstenaars uit de wijk;
- Het evenement vestigt de aandacht op het ontbreken van een culturele infrastructuur in de wijk;
- Utrecht aan de Nijl initieert en stimuleert samenwerking tussen stedelijke kunstinstellingen en buurtorganisaties.

Doelgroep

- Bewoners van Kanaleneiland;
- Organisaties in Kanaleneiland;
- Stedelijke culturele instellingen;
- (Potentiële) culturele ondernemers;
- Gemeente Utrecht;
- Woningcorporaties;
- welzijns- en onderwijsinstellingen.

Meewerkende organisaties

- Cultuurprogrammering:
  - Het Utrechts Centrum voor de Kunsten;
  - De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht;
  - Huize Transwijk met een seniorenkoor o.b.v. het UCK;
  - Welzijnsorganisatie Doenja.
- Cultuurdebat:
  - Kunstenaar Omar L-Dhari; met een conceptontwerp voor het Podiumhuis;
  - Jasper Druiven met zijn afstudeerproject "Ive Kanaleneiland";
  - Woningcorporaties Mitros, Bo-ex en Portaal;
  - Beeldende kunstenaars van het kunstproject Slinger voor Lombok;
  - Jan van Muilekom, directeur UCK;
  - Nelly van der Geest, van het CIS van de HKU;
  - Podium Mozaïek Amsterdam (een multifunctioneel centrum in Amsterdam);
  - Wethouder Kees van Eijk (cultuur en integratie);

- Stedelijke initiatiefgroep Passie voor Utrecht;
- Labyrinthonderzoek;
- Wijkraadsleden Zuidwest.

Vorbereiding en proces

· Cultuurprogrammering

De cultuurprogrammering is samengesteld door het bestuur van Utrecht aan de Nijl in samenwerking met het projectmanagement vanuit het UCK en met advies van de HKU. Er is voor de programmering gezocht naar talent uit de wijk.

· Cultuurdebat

Tijdens het cultuurdebat op het evenement in 2005 is gepleit voor meer ruimte voor cultuur in Kanaleneiland. Met het debat op 17 september 2006 wilden we de deelnemende instellingen er toe zetten om ook concrete stappen te ondernemen voor meer ruimte voor cultuur in Kanaleneiland. Tevens willen we de politieke lobby voor een multifunctioneel cultuurcentrum in Kanaleneiland versterken. Daarom zijn voor het debat personen en organisaties uitgenodigd die zorg zouden kunnen dragen voor de uitvoering van de resultaten van het debat.

Uitvoering en samenwerking

· Cultuurprogrammering

Het evenement had een gevarieerd programma, waarin professionals en amateurs vanuit verschillende culturen hun kunsten vertoonden. O.a. jongeren uit de wijk met de 'Plankenkoorts' acts, senioren uit de wijk met een gelegenheidskoor, Marokkaanse dans van de dansschool Rabia (met een multiculturele groep danseressen en authentieke Marokkaanse kostuums), het Surinaamse koor Bromtyi Djaryi, de Marokkaanse Dekka el Marrakchia band Manar, een rap-act van de ROC-talentenjacht, de bekende Utrechtse rapformatie 207 en kindertheater Plum & Puddingh. Het programma werd goed ontvangen door het in grote getale aanwezige publiek.

· Cultuurdebat

De culturele infrastructuur in het centrumgebied van Kanaleneiland stond centraal in het debat. Bezoekers en debaters spraken over het belang voor de wijk van een goede culturele infrastructuur met basisvoorzieningen voor kunst, cultuur en ontmoeting. Met deze basisvoorzieningen kunnen diverse bewonersinitiatieven, de jongerencultuur, de kunst- en cultuurinstellingen (als ook Culturele Zondagen) floreren in Kanaleneiland.

Tijdens het debat is gepleit voor een 5-punten plan om het kunst en cultuur klimaat in te verbeteren:

- Een vaste multifunctionele plek voor cultuur en ontmoeting in het centrumgebied;
- Het verlichten van de Prins Clausbrug en inrichten van een levendige boulevard in de groenzones langs het Amsterdam Rijnkanaal bij de Prins Clausbrug;
- Het goed bereikbaar maken van Park Transwijk voor de Kanaleneilanders;
- Een prettig, veilig en gebruiksvriendelijk plein in de wijk, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en activiteiten kunnen worden georganiseerd;
- Het aanstellen van een culturele projectontwikkelaar door de gemeente, voor de duur van twee jaar. Met als opdracht een visie te ontwikkelen voor de culturele infrastructuur in het centrumgebied Kanaleneiland en de plannen uit te werken en te (laten) realiseren.

De debaters waren het er over eens dat er een vaste multiculturele voorziening zou moeten komen voor Kanaleneiland en haar bewoners. Een gebouw met verschillende functies; Open podium, theater, dansruimte, filmhuis, vergaderruimte, horeca en ontmoetingsgelegenheid.

Met (commerciële) voorzieningen voor cultuur en ontmoeting:

- ruimte voor wijkinitiatieven en voor vergaderingen;
- studio's, repetitieruimten;
- informatiedesks van het wijkservicecentrum en van Doenja Dienstverlening;
- grand café en een publieksruimte als ontmoetingsplek;
- vaste verhuurfaciliteiten voor kunstenaars;
- schoonheidssalons/ kapsalons;
- fitnessruimten;
- kantoorruimten.

Resultaten

· Cultuurprogrammering

De programmering was divers en aantrekkelijk voor het publiek.

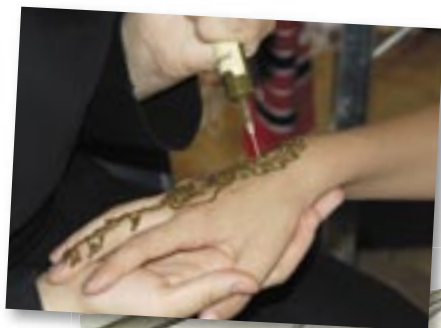
Bekend aanbod en nieuwe impulsenwisselende elkaar af en de mix van professionals en amateurs pakte goed uit.

· Cultuurdebat

Woningcorporaties, UCK, HKU, de stedelijke Initiatiefgroep 'Passie voor Utrecht' en de wethouder voor Cultuur stonden achter het idee dat het

centrumgebied Kanaleneiland levendiger kan. Er is bij deze partijen bereidheid om te komen tot een gezamenlijke aanpak. Concreet is gevraagd naar een culturele projectontwikkelaar voor het centrumgebied Kanaleneiland, die onder verantwoordelijkheid van de gemeente gedurende twee jaren de ideeën gaat uitwerken.

De wijkraad Zuidwest heeft aangegeven de gemeente, Portaal, Mitros, Bo-ex, Doenja Dienstverlening, Podium Mozaïek Amsterdam, UCK en HKU op korte termijn uit te willen nodigen voor een vervolgdebat en voor het vaststellen van een gezamenlijke aanpak.

4. Productie

Samenwerking UCK

Voor de projectmanagement van het evenement moest externe mankracht worden ingehuurd. Met het Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK) is overeengekomen dat een projectcoördinator en productiemedewerker ingezet zouden worden voor het projectmanagement. Deze twee ervaren projectmedewerkers zijn bekend met de sociale kaart van Kanaleneiland, het werken met jongeren en advisering bij programmering. Daarnaast konden zij (tegen vergoeding) gebruik maken van de faciliteiten van het UCK en zondig van de ondersteuning en expertise van UCK-collega's. Deze constructie is zowel Utrecht aan de Nijl als het UCK goed bevallen.

Programmeurs/experts

Subsidiënten van het evenement in 2005 hadden als verbeterpunt, een verdieping in de programmering aangegeven. Dit jaar is de expertise van het UCK en de HKU gebruikt om de podiumprogrammering samen te stellen. Voor de debatten is per debat een expert voor de inhoud verantwoordelijk gesteld. De organisatie van de debatten werd verzorgd door het projectmanagement en de regiegroep, in overleg met de experts. Zo werden verschillende organisaties medeverantwoordelijk gemaakt voor het slagen van het debat en voor de inhoudelijke kwaliteit van het programma.

Rabobank Nederland

Het Directoraat Communicatie van Rabobank Nederland heeft op basis van voordrachten twee organisaties, Utrecht aan de Nijl en Kinderpostzegels, uitgekozen om in 2006-2007 op PR/communicatiegebied te ondersteunen. Dit in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Hierdoor kon de publiciteit voor het evenement aanzienlijk verbeterd en geprofessionaliseerd worden. Door middel van ansichtkaartacties, posters, billboards (o.a. op Utrecht CS), flyers en een uitgebreide website www.utrechtaandenijl.nl werden mensen op de hoogte gesteld van het evenement en van de mogelijkheid om actief mee te denken en mee te doen. Er is in het vervaardigen van publiciteitsmateriaal onderscheid gemaakt tussen de volgende vier doelgroepen: bezoekers algemeen, jongeren en kinderen, wijkbewoners en organisaties en de ondernemers.

De samenwerking met het Directoraat Communicatie en het bureau dat de communicatiemiddelen uitwerkte, Click Communicatie, verliep voorspoedig. Het bestuur en de projectorganisatie heeft veel baat gehad bij de professionele ondersteuning.

Regiegroep

Het bestuur heeft ervoor gekozen om bepaalde bevoegdheden te delegeren aan een regiegroep, een aan het bestuur gerelateerde groep vrijwilligers, teneinde de opzet en de uitvoer van het evenement te bespoedigen.

Samenwerking productiepartijen

- De opbouw van het evenemententerrein werd verzorgd door Firma de Traktor. Zij hebben voor UadN een methode toegepast, waarbij ze samen met vrijwilligers het terrein opbouwen. Voor UadN hebben we gekozen om dit samen met VMBO-jongeren (als stage) van het Vaderrijn College en het Utrecht Zuid College te doen.
- De contacten en de communicatie met de politie Utrecht waren goed en verliepen snel duidelijk. Tijdens het festival was de politie aanwezig met een informatiestand en waren zij rondom het terrein zeer behulpzaam met het regelen van het verkeer en de doorstroming. Ook het Marco Poloteam (een groep jongeren die begeleid wordt door de politie) was aanwezig en heeft bij verschillende onderdelen meegeholpen.
- De beveiliging werd verzorgd door een ingehuurde particuliere beveiligingsbureau (SCS). Het terrein werd van donderdagavond 14-09-06 t/m maandag 18-09-06 bewaakt. Op de dag zelf waren er 6 beveiligingsmensen aanwezig. Dit was, achteraf bezien, maar net genoeg. Wegens de grote aanloop was de veiligheidssituatie een blijvend aandachtspunt. Door de beveiliging werden enkele bezoekers met wapens opgepakt. Deze werden van het terrein verwijderd. In de loop van de middag werd door de grote toeloop, in overleg met de politie, besloten de straten om het terrein heen af te sluiten voor verkeer. Dit moest voor een gedeelte worden gedaan door vrijwilligers van UadN.
- De techniek werd verzorgd door de firma BNR producties. Het contact vooraf en de samenwerking op de dag zelf verliep uitstekend. Vooral het enthousiasme en de bereidheid tot meedenken van de technici, werd als prettig ervaren.

5. Conclusies en aanbevelingen

De algemene doelstelling voor het evenement Utrecht aan de Nijl van 17 september 2006:

Een groot ontmoetingsevenement waar de wijk zelf zoveel als mogelijk verantwoordelijkheid voor het succes draagt. Een evenement met een gevarieerd aanbod langs verschillende thema's en onderwerpen.

Iedereen uit de wijk was uitgenodigd om deel te nemen aan de activiteiten en het evenement was gratis te bezoeken. Langs verschillende thema's en onderwerpen varieerde het aanbod van muziek, theater, rap, beeldende kunst, dans, beatbox, sport tot spel. Vermaak en informatie werden naast elkaar geprogrammeerd. Dat bleek goed te werken en voldoende afwisseling te bevatten.

De reacties van bezoekers, vrijwilligers en medewerkers van de deelnemende organisaties waren overwegend positief.

De productie en organisatie, in de voorbereiding en de uitvoering, verliep naar tevredenheid.

Er waren voldoende vrijwilligers en organisaties die zich verantwoordelijk stelden voor een programma onderdeel. De doelstelling (tenminste 100 vrijwilligers) is gehaald. De overige doelstellingen die wij hadden gesteld op het gebied van bezoekers, vrijwilligers en programmering zijn ruimschoots gehaald.

Wijkbewoners

Onze doelstelling bij de participatie van de buurtbewoners is slechts gedeeltelijk gehaald. De bewoners zijn in de voorbereiding onvoldoende betrokken geweest en hebben daardoor weinig invloed op de programmering gehad. Tijdens de voorbereidingen bleek het meer tijd en energie dan verwacht te kosten om bewoners te betrekken. Ook de datum van het evenement leverde problemen op. Vlak voor de zomervakantie hadden een gedeelte van de benaderde mensen geen ruimte of behoefte in nieuwe activiteiten en projecten. Door de zomervakantie konden de voorbereidingen niet optimaal worden uitgevoerd. Onder andere door de slechte bereikbaarheid van de meewerkende bewoners. Na de vakantie restte er nog weinig tijd en waren de zelforganisaties in september druk met het opstarten van hun eigen activiteiten. Door de start van de Ramadan

moest het evenement een weekend eerder, dan oorspronkelijk gepland, plaatsvinden. Het bezoekersaantal (2.400) was hoger dan verwacht en de bezoekers waren een goede afspiegeling van de bevolkingsopbouw van Kanaleneiland.

Jongeren

De doelstellingen voor het jongerengedeelte zijn behaald. Jongeren uit de buurt waren betrokken bij alle onderdelen van het evenement. Door het grote aantal jonge bezoekers vereiste de veiligheidssituatie wel extra aandacht. Aan het eind van de middag sloeg de stemming bij sommige jongeren om en hadden organisatie, artiesten, presentatoren en de beveiliging hun handen vol met het voorkomen en oplossen van vervelende situaties. Des al niet te min zijn we zeer tevreden met de resultaten.

Kinderen

Er was een grote toeloop van kinderen uit de buurt. De opbouw van het terrein trok meteen veel jonge kijkers. Ook de programmering sloeg goed aan bij kinderen en de activiteiten waar de kinderen zelf actief in participeerden waren erg in trek. Aan de soms overenthousiaste deelname is merkbaar dat kinderen in Kanaleneiland niet gewend zijn aan grote activiteiten en evenementen in hun wijk. Aan de reacties van de kinderen was af te lezen dat zij het erg naar hun zin hadden. Ze bleven tot aan het eind van het programma en haalden tussendoor vriendjes, vriendinnetjes, broertjes en zusjes op van huis.

Wijkorganisaties

Utrecht aan de Nijl heeft samenwerking geïnitieerd tussen wijkorganisaties die voorheen niet samenwerkten. Niet tevreden zijn wij met het aantal deelnemende wijkorganisaties aan het evenement en hun bijdrage. De stichting betwijfelt dan ook of het evenement voldoende heeft gezorgd voor blijvende nieuwe initiatieven. Er is een begin gemaakt, maar er is nog veel meer input en begeleiding nodig om te komen tot kruisbestuiving en verdergaande samenwerking.

Ondernemen

Op het evenement waren alle relevante organisaties die (potentiële) ondernemers kunnen ondersteunen aanwezig. Op een laagdrempelige manier konden de bezoekers kennis maken met deze, misschien voor hen nog onbekende, organisaties. Het zelfstandig ondernemen is bij de bezoekers onder de aandacht gebracht. Met extra aandacht voor initiatieven die allochtone ondernemers ondersteunen en extra aandacht voor het culturele ondernemersschap. Het is uniek dat een programma op dit gebied wordt gekoppeld aan een laagdrempelig wijkevenement.

De organisaties die het ondernemersgedeelte mede vormgaven hebben niet allemaal even goede contacten met de wijk of het inlevingsvermogen om de doelgroep te bereiken. Onze vooronderstelling dat de allochtone ondernemers moeilijk zijn te bereiken en te mobiliseren werd bewaarheid. Het evenement heeft zeker bijgedragen aan extra aandacht voor (allochtone) ondernemers in de wijk. Er heeft onder andere een groot artikel in de economische bijlage van het AD gestaan en RTV-Utrecht maakt plannen om een serie over allochtone ondernemers te maken.

Cultuur

Cultuur is een goed medium om mensen te mobiliseren en een multicultureel programma trekt bezoekers. Door talenten uit de wijk zichtbaar te maken voor het grote publiek hopen wij bij te dragen aan een stuk imago verbetering. Op laagdrempelige manier maakten kinderen en ouders kennis met bijvoorbeeld kunst- en cultuuruitingen.

Het ontbreken van adequate accommodaties voor jongeren in Kanalen-eiland werd overduidelijk. In het cultuurdebat werd dan ook gepleit voor een verbetering van de culturele infrastructuur. Er zijn concrete ideeën aangedragen en verder uitgezet. Alle belangrijke partijen die een dergelijk initiatief mogelijk kunnen maken waren aanwezig en zijn bereid om mee te werken. Op dit gebied heeft het evenement zeker een blijvende impuls gegeven aan de verbetering van het culturele klimaat in de wijk.

Aanbevelingen

Bij de planning voldoende rekening houden met vakanties en feestdagen. Het verschuiven van de zomervakantie in Midden-Nederland (in 2007) en de Ramadan (naar de zomer toe) zijn elementen om rekening mee te

houden. Het verdient aanbeveling een planningskalender bij te houden.

Bij een meerdaags evenement dient voldoende rekening te worden gehouden met beveiligingsaspecten. Dag- en nachtbeveiliging is noodzakelijk.

Veel kinderen zijn tijdens de zomervakantie niet weg. Nagenoeg alle buurtactiviteiten vallen dan stil waardoor de verveling juist in die tijd het grootst kan worden. De bestaande voorzieningen (bijvoorbeeld de Panna-kooi in de wijk) zijn gesloten en onbereikbaar. Door het inzetten van sleutelfiguren in deze periode zou de bereikbaarheid makkelijk geoptimaliseerd kunnen worden.

Opvallend is de sterk gegroeide afstand (binnen één jaar geconstateerd) die is ontstaan tussen de vrijwilligers en de wijkwelzijnsorganisaties. Meerdere keren hebben wij moeten ervaren dat vrijwilligers afhaken, wanneer blijkt dat de welzijnsorganisaties meedoen aan een activiteit. Een veel gehoord argument is in de trant van: "Wij doen waar zij voor worden betaald en nalaten te doen". Er is een gedrag van vermijding aan het ontstaan. Dit werkt verstikkend en demotiverend. Op korte termijn zal gewerkt moeten worden aan verbetering van deze relatie.

Het verdient aanbeveling de sleutelfiguren uit de wijk duidelijk te betrekken en als continue factor in te zetten en daardoor de toegankelijkheid voor wijkbewoners te vergroten. Niet alleen vanwege hun bevoegdheid, kennis en beschikbare netwerk. Maar zij zijn straks ook degenen die naderhand initiatieven kunnen (laten) ontplooiën en de voortgang kunnen bewaken.

Actiepunt

De wijkraad Zuidwest heeft n.a.v. het debat een advies geschreven aan de gemeente. Er zijn concrete voorstellen gedaan en vragen gesteld. Zo wordt er gevraagd naar een culturele projectontwikkelaar voor het centrumgebied Kanaleneiland. Die onder verantwoordelijkheid van de gemeente gedurende twee jaren de voorstellen gaat uitwerken. Politiekbestuurlijk dient het besef aanwezig te zijn, dat communicatie over de voortgang aangaande dit initiatief een must is. De kans is anders zeer groot dat de burger nóg verder van de politiek komt te staan en de uitgangspunten over wijkgericht werken sterk in betekenis zal afnemen.

Colofon

Teksten: Utrecht aan de Nijl

Eindredactie: Robert Ramdas

Vormgeving: Click Communicatie, Utrecht

Utrecht aan de Nijl
Postbus 8546
3503 RM Utrecht
www.utrechtaandenijl.nl